

توان آزمایی حسابداران در گزارشگری تقلب‌های مالی

کارشناسان رسمی، حساب‌رسان و حسابداران، ممیزین، ذی‌حساب‌ها، ناظرین و سایر اشخاصی که مسئول ثبت یا رسیدگی به اسناد، دفاتر و فعالیت‌های اشخاص حقیقی و حقوقی در حیطه‌ی وظایف خود می‌باشند موظفند در صورت مشاهده‌ی هرگونه فساد موضوع این قانون، چنان‌چه ترتیباتی در قوانین دیگر نباشد، مراتب را به مرجع نظارتی یا قضایی ذی‌صلاح اعلام نمایند. متخلفین به سه سال محرومیت یا انفصال از خدمت در دستگاه‌های مشمول این قانون و یا جزای نقدی به میزان دو تا ده برابر مبلغ معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری مناقصات و نیز لغو عضویت در انجمن‌ها، مؤسسات و اتحادیه‌های صنفی و حرفه‌ای و یا هر دو مجازات محکوم می‌شوند.

بر اساس این تکالیف قانونی، جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران طی بخشنامه‌ای به حساب‌رسان و بازرسان یادآوری کرده که موظفند در حیطه‌ی وظایف خود، در صورت مشاهده‌ی هرگونه فساد موضوع قانون، مراتب را به هیئت مقرر در ماده ۶ قانون ارتقای سلامت اداری (مستقر در سازمان بازرسی کل کشور) اعلام نمایند.

میز تشریح این شماره‌ی فصلنامه از سویی ضرورت‌ها و از سوی دیگر تنگناها و دشواری‌های این الزام را از قلم چند تن از حسابداران رسمی و کارشناسان مورد بررسی قرار داده است. اولویت مبارزه با فساد اقتصادی در کشور و نقش حسابداران رسمی در این چالش، از چنان اهمیتی برخوردار است که از سایر صاحب‌نظران و حسابداران رسمی دعوت می‌کنیم که در این زمینه نظرات خود را به منظور تعمیق هرچه بیش‌تر بحث برای درج در «حسابدار رسمی» ارائه کنند.

در پنجمین قانون توسعه‌ی کشور تصریح شده است که به منظور ایجاد هماهنگی برای کارآمد نمودن نظام نظارت و ارتقای بهره‌وری و برای تقویت مدیریت کشور، شورای دستگاه‌های نظارتی متشکل از دو نفر از مسئولین نظارتی هر قوه با انتخاب رئیس قوه با حفظ استقلال هر یک از آنها در حدود مقرر در قانون اساسی تشکیل می‌شود. براساس دستورالعمل اجرایی این ماده شورای دستگاه‌های نظارتی، با عضویت معاون نظارت رئیس مجلس شورای اسلامی، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، رئیس دیوان عدالت اداری، وزیر اطلاعات، رئیس دیوان محاسبات کل کشور، و رئیس سازمان بازرسی کل کشور که توسط رؤسای سه قوه تعیین شده‌اند، تشکیل می‌شود.

از سوی دیگر براساس ماده‌ی ۲۸ قانون ارتقای سلامت نظام اداری شورای دستگاه‌های نظارتی موظف به اقدامات زیر است:

الف - تهیه‌ی شاخص‌های اندازه‌گیری میزان سلامت اداری در دستگاه‌های موضوع بندهای (الف)، (ج) و (د) ماده‌ی (۲) این قانون و اعلام عمومی آنها.

ب - اندازه‌گیری میزان سلامت اداری به صورت کلی و موردی و اعلام نتیجه‌ی بررسی به مسئولان و مردم حداکثر تا پایان شهریور ماه سال بعد.

ج - بررسی اقدامات دستگاه‌های مشمول قانون از راه تهیه‌ی گزارش درباره‌ی عملکرد و اجرای برنامه‌های پیشگیرانه و مقابله با فساد، اعلام قوت‌ها و ضعف‌ها و ارائه پیشنهاد به دستگاه‌های مسئول

علاوه بر این، در ماده ۱۴ همین قانون بازرسان،